

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Miljøstyrelsen

Den 28. august 2019
MFVM 881

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens delegerede retsakt om ændring med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU af 8. juni 2011 om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr vedrørende undtagelse 44 for bly i lodninger, der anvendes i visse forbrændingsmotorer (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremlagt en delegeret retsakt om ændring med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU af 8. juni 2011 om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr. Med retsakten tilføjes undtagelse 44 om bly, som tillades i en tidsbegrænset periode frem til 21. juli 2024 i lodninger, der anvendes i visse forbrændingsmotorer. Den delegerede retsakt vurderes generelt at have en uændret påvirkning af det nuværende beskyttelsesniveau i Danmark. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser. Der er tale om en midlertidig specifik anvendelse af bly, som har en samlet uændret miljøvirkning. Regeringen kan støtte, at undtagelsen vedtages, da der endnu ikke findes pålidelige alternativer, som kan substituere bly til denne anvendelse, og da beskyttelsesniveauet vil være uændret ved en vedtagelse af undtagelsen. Regeringen kan derfor støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Baggrund

Kommissionen har den 8. august 2019 fremsendt delegeret retsakt om tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (RoHS-direktivet).

Kommissionen har vedtaget den delegerede retsakt med hjemmel i RoHS-direktivets artikel 5, stk.1, litra a). Artikel 5 indeholder bestemmelser om tilpasning af direktivets bilag III og IV til den videnskabelige og tekniske udvikling.

Den delegerede retsakt er udstedt i henhold til TEUF artikel 290 og kan kun træde i kraft, såfremt Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse indenfor en frist på to måneder, i dette tilfælde indtil 9. oktober 2019. Fristen for indsigelse kan forlænges med to måneder efter anmodning fra enten

Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Formandskabet har anmodet om eventuelle indsigelser fra medlemsstaterne senest den 13. september 2019.

Formål og indhold

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU af 8. juni 2011 om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (RoHS-direktivet) giver aktører og virksomheder mulighed for at ansøge om midlertidige undtagelser fra de begrænsninger, som et stof er underlagt under direktivet. Direktivets bilag III og IV indeholder en optegnelse over de materialer og komponenter i elektrisk og elektronisk udstyr, til specifikke anvendelser, som er fritaget fra begrænsning i henhold til direktivet.

For at en undtagelse ifølge direktivets artikel 5, stk. 1, litra a) kan optages på bilag III og IV skal det fastslås, at optagelsen ikke svækker den miljø- og sundhedsbeskyttelse, der ydes efter EU's kemikalie-lovgivning, REACH (forordning (EF) nr. 1907/2006), og at en af følgende betingelser er opfyldt:

- Det er ikke teknisk eller videnskabeligt muligt i praksis at eliminere eller substituere stoffet ved hjælp af ændringer af udformningen eller materialer og komponenter, der ikke kræver anvendelse af materialer eller stoffer på listen i bilag II;
- Alternativernes pålidelighed er ikke sikret;
- Den samlede negative miljø-, sundheds-, og forbrugerbeskyttelsesmæssige indvirkning som følge af substitutionen vil være større end de samlede miljø-, sundheds- og forbrugerbeskyttelsesmæssige fordele herved.

Kommissionen modtog den 29. juni 2017 en ansøgning om en ny undtagelse til bilag III; undtagelse 44, for anvendelse af bly i lodninger på sensorer, aktuatorer og motorstyringsenheder, der anvendes til overvågning og kontrol af motorsystemer, herunder turboladere, og kontrol af udstødningsemissioner fra forbrændingsmotorer i udstyr, der ikke udelukkende er beregnet til forbrugeranvendelse. Dette gælder nærmere bestemt for den kategori af elektrisk og elektronisk udstyr, der fremgår af RoHS-direktivets bilag I, nr. 11 (andet elektrisk og elektronisk udstyr, der ikke er dækket af de øvrige kategorier i bilag I).

Forbrændingsmotorer omfattet af den ansøgte undtagelse kan f.eks. være kompressorer, vandpumper, boremaskiner og stenknuserer. Brugen af bly i lodninger på sensorer (f.eks. lufttryks-, temperatur- og partikel-sensorer), aktuatorer (f.eks. udstødningsspjæld) og motorstyringsenheder i disse forbrændingsmotorer er nødvendig for at gøre lodningerne modstandsdygtige over for høje temperaturer og vibrationer.

Kommissionen har vurderet, at undtagelsen kan gives for den specifikke anvendelse for kategori 11 (andet udstyr, der ikke tidligere har været omfattet af RoHS-reglerne), da det er vurderingen, at undtagelsen ikke udgør en risiko og således ikke svækker den miljø- og sundhedsbeskyttelse, der ydes efter forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Herudover er kravet i artikel 5, stk. 1, litra a) vurderet at være opfyldt med henvisning til, at der i øjeblikket ikke forefindes nogen alternativer på markedet, som ville give en tilstrækkelig grad af pålidelighed. Derfor er det ikke videnskabeligt og teknisk muligt i praksis at substituere eller eliminere bly for de pågældende anvendelser. Da pålidelige alternativer endnu ikke er tilgængelige, forventes ingen negativ socioøkonomisk påvirkning på substitution. Undtagelsen forventes heller ikke at gå ud over innovation på området.

Med beslutningen fastsættes en gyldighedsperiode på fem år regnet fra den 22. juli 2019, som er den dato, hvor kategori 11 blev omfattet af anvendelsesområdet i RoHS-direktivet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt og kan gøre indsigelse mod den indtil den 9. oktober 2019, hvorefter denne frist kan forlænges med yderligere to måneder. Regeringen er ikke bekendt med, at Europa-Parlamentet har udtalt sig om sagen på nuværende tidspunkt.

Nærhedsprincippet

Da der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt, hvor formålet vedrører realiseringen af det indre marked, finder regeringen, at retsakten er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

RoHS-direktivet er implementeret i dansk ret ved bekendtgørelse om begrænsning af import og salg samt fremstilling til eksport inden for EU af elektrisk og elektronisk udstyr, der indeholder visse farlige stoffer (RoHS-bekendtgørelsen).

Konsekvenser

Retsakten er et delegeret direktiv og skal derfor indarbejdes i dansk ret i RoHS-bekendtgørelsen, så undtagelsen fremgår heraf.

Retsakten har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes endvidere ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser eller nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Retsakten skønnes at medføre et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU, idet brugen hidtil ikke har været begrænset under RoHS-direktivet.

Kommissionen har fastsat en gyldighedsperiode på fem år regnet fra den 22. juli 2019, som er den dato, hvor kategori 11 blev omfattet af anvendelsesområdet i RoHS-direktivet.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU-Miljøspecialudvalget.

Forbrugerrådet Tænk anfører, at stoffet er blandt de mest sundheds- og miljøproblematiske og kan derfor ikke støtte undtagelsen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den delegerede retsakt forventes at opnå støtte fra et kvalificeret flertal af medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Der er tale om en midlertidig specifik anvendelse af bly, som har en samlet uændret miljøvirkning. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil otte dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.